

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΑΤΡΩΝ
UNIVERSITY OF PATRAS

ΑΝΟΙΚΤΑ ακαδημαϊκά
μαθήματα ΠΠ

Θωρακικό άλγος

Ενότητα 1: Σημεία και Συμπτώματα

Κυριάκος Καρκούλιας, Επίκουρος Καθηγητής
Σχολή Επιστημών Υγείας
Τμήμα Ιατρικής

Θωρακικό άλγος

- Το θωρακικό άλγος είναι συχνό σύμπτωμα για το οποίο ο ασθενής αναζητά ιατρική βοήθεια.
- Η άμεση αρχική εκτίμηση μπορεί να είναι κρίσιμη για τον ασθενή:
 - Έμφραγμα μυοκαρδίου
 - Διαχωριστικό ανεύρυσμα αορτής

Θωρακικό άλγος

- Είναι απαραίτητη η λήψη προσεκτικού ιστορικού σχετικά με τον πόνο:
 - Εντόπιση
 - Χαρακτήρας
 - Αντανάκλαση
 - Σοβαρότητα
 - Παράγοντες που προκαλούν έξαρση ή ανακούφιση
 - Σχέση του πόνου με τις κινήσεις του σώματος ή τις αναπνευστικές κινήσεις
- Συχνά μπορεί να είναι δύσκολη η διάκριση μεταξύ καρδιακής, γαστρεντερικής ή αναπνευστικής αιτίας.

Επιδημιολογία

- 10% επί του συνόλου συμπτωμάτων στα ΤΕΠ
- 30 ανά 1.000 άτομα/έτος
- 30% στεφανιαία νόσος
- 30% νοσήματα πεπτικού
- 20% μυοσκελετικά αίτια
- 15% νοσήματα υπεζωκότα
- 5% άγχος/πανικός

Αίτια θωρακικού άλγους

- Καρδιακά νοσήματα:
 - Στηθάγχη, ΟΕΜ, Πνευμονική υπέρταση, Περικαρδίτιδα, Πρόπτωση μιτροειδούς
- Αγγειακά νοσήματα:
 - Διαχωριστικό ανεύρυσμα αορτής
- Αναπνευστικά νοσήματα:
 - Πνευμονική εμβολή, πλευρίτιδα, πνευμοθώρακας, μεσοθωρακίτιδα, καρκίνος, τραχειβρογχίτιδα, πνευμονία

Αίτια θωρακικού άλγους

- Μυοσκελετικά νοσήματα:
 - Αρθρίτιδα, πλευροχονδρίτιδα, κάκωση μεσοπλευρίων μυών
- Νευρολογικά νοσήματα:
 - Μεσοπλεύρια νευρίτιδα, έρπης ζωστήρ
- Νοσήματα πεπτικού:
 - ΓΟΠΝ, Διαταραχές κινητικότητας οισοφάγου, Χολοκυστίτιδα, Παγκρεατίτιδα, Mallory-Weiss, Πεπτικό έλκος
- Αγχώδεις διαταραχές

Παθοφυσιολογία

- Πολύπλοκη η παθοφυσιολογία του θωρακικού άλγους:
 - Περιφερικοί υποδοχείς πίεσης
 - Αδ εμμέλες ίνες ή αμύελες ίνες C
 - Μεταφορά στα οπίσθια κέρατα του νωτιαίου σωλήνα
 - Μεταφορά κεντρομόλου ερεθίσματος στο θάλαμο
 - Μεταφορά ερεθίσματος στο φλοιό

Παθοφυσιολογία

- Το διάφραγμα έχει διπλή νεύρωση:
 - Φρενικό νεύρο
 - Κατώτερα έξι μεσοπλεύρια νεύρα
- Επομένως ο ερεθισμός του διαφράγματος μπορεί να γίνεται αντιληπτός ως:
 - Πόνος στον ώμο
 - Πόνος στο ανώτερο κοιλιακό τοίχωμα

Παθοφυσιολογία

- Η τραχεία και οι μεγάλοι αεραγωγοί νευρώνονται από το πνευμονογαστρικό.
- Έτσι ο θωρακικός πόνος αφορά τον υπεζωκότα, το μεσοθωράκιο και του μεγάλους αεραγωγούς, ενώ ο σπλαχνικός πόνος από τον πνεύμονα είναι ασυνήθης.

Πλευριτικό άλγος

- Το πλευριτικού τύπου άλγος είναι συνήθως:
 - Οξύ στην εμφάνιση (σαν μαχαιριά)
 - Επιδεινώνεται με τις αναπνευστικές κινήσεις
 - Ετερόπλευρο στην περιοχή της βλάβης
- Χρόνος εμφάνισης του πλευριτικού άλγους:
 - Οξεία εμφάνιση μπορεί να σχετίζεται με πνευμονική εμβολή
 - Υποξεία εμφάνιση μπορεί να εμφανιστεί σε πνευμονία
 - Βραδεία εμφάνιση μπορεί να υπάρχει σε μάζα, εμπύημα, φυματίωση

Πλευριτικό άλγος

- Το πλευριτικό άλγος μπορεί να έχει συγκεκριμένη εντόπιση και επιδείνωση με κινήσεις:
 - Πλευροχονδρίτιδα και σύνδρομο Tietze που αποτελούν φλεγμονώδεις νόσους
 - Πλευροδυνία Bornholm που μπορεί να εμφανίζεται σε λοίμωξη από Coxsackie B

Άλγος μεσοθωρακίου

- Τραχειοβρογχίτιδα
 - Καυστικό άλγος στη μέση γραμμή που επιδεινώνεται με την αναπνοή
- Λεμφαδενοπάθεια μεσοθωρακίου
 - Συσφικτικό άλγος
- Πνευμονική υπέρταση, στεφανιαία νόσος
 - Συσφικτικό έντονο άλγος

Καρδιολογικά νοσήματα

- Το ΗΚΓ είναι απαραίτητο στην αρχική εκτίμηση του θωρακικού άλγους:
 - Αποκλεισμός εμφράγματος μυοκαρδίου σε συνδυασμό με βιοχημικές εξετάσεις
 - Συνδυασμός με υπέρηχο καρδιάς
 - Συνδυασμός με στεφανιογραφία

Νευρολογικά νοσήματα

- Πόνος λόγω νευρικής βλάβης μπορεί να είναι οξύς σαν μαχαιριά ή βύθιος.
- Συνήθως έχει κατανομή δερμοτομίου.
- Χαρακτηριστική είναι η περίπτωση του έρπητα ζωστήρα που οφείλεται σε λοίμωξη από τον ιό ανεμευλογιάς-έρπητα ζωστήρα (VZV).

Απαραίτητες εξετάσεις

- Η ακτινογραφία θώρακα είναι απαραίτητη:
 - Πύκνωση
 - Πνευμοθώρακας
 - Πλευριτική συλλογή
 - Κατάγματα πλευρών
- Η αξονική τομογραφία θώρακα μπορεί να χρειαστεί σε ορισμένες περιπτώσεις:
 - Πιθανή πνευμονική εμβολή
 - Διαχωριστικό ανεύρυσμα αορτής
 - Ρήξη οισοφάγου

Απαραίτητες εξετάσεις

- Πυρηνική ιατρική:
 - Σπινθηρογράφημα αερισμού/αιμάτωσης σε υποψία ΠΕ
 - Σπινθηρογράφημα οστών σε οστικά άλγη ύποπτα για μετασταστική νόσο
- Μαγνητική τομογραφία:
 - Νευρολογική συμπτωματολογία

Απαραίτητες εξετάσεις

- Ενδοσκοπήσεις:
 - Γαστροσκόπηση και οισοφαγοσκόπηση
 - Βρογχοσκόπηση για επισκόπηση και λήψη δειγμάτων

Αντιμετώπιση

- Η αντιμετώπιση του θωρακικού άλγους σχετίζεται με την υποκείμενη αιτία.
- Η παροχή επαρκούς αναλγησίας βέβαια μπορεί να είναι απαραίτητη σε μερικές περιπτώσεις ανεξαρτήτως αιτίας.
- Η χρήση μιας κλίμακας πόνου (π.χ. WHO) μπορεί να φανεί χρήσιμη για την αντιμετώπιση του πόνου.

Αντιμετώπιση

- Χορήγηση αναλγητικών:
 - Από το στόμα ή παρεντερικά
- Τοπικά μέτρα αντιμετώπισης πόνου:
 - Τοπική αναλγησία, κρέμες με καψαΐκίνη
- Πρόσθετα μέτρα:
 - Πιθανόν να χρειαστούν ηρεμιστικά
 - Αντικαταθλιπτικά ή φάρμακα που στοχεύουν νευροπαθητικό πόνο σε ειδικές περιπτώσεις νευραλγίας
 - Ακτινοθεραπεία σε πόνο από μεταστάσεις
- **Προτιμότερο είναι τα αναλγητικά να δίνονται με το ρολόι και όχι κατ' επίκληση.**

Συμπεράσματα

- Το θωρακικό άλγος είναι μέσα στα συχνότερα αίτια που οδηγούν τον ασθενή στα ΤΕΠ.
- Είναι απαραίτητη η άμεση αντιμετώπιση σε περίπτωση απειλητικών για τη ζωή καταστάσεων.
- Είναι απαραίτητη η αρχική επαρκής αναλγησία και ανακούφιση του ασθενούς, ώστε να εφαρμοστεί η αιτιολογική αντιμετώπιση.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Πατρών**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο την αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Σημείωμα Ιστορικού Εκδόσεων Έργου

Το παρόν έργο αποτελεί την έκδοση 1.1.

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Πανεπιστήμιο Πατρών, Κωνσταντίνος Σπυρόπουλος, Κυριάκος Καρκούλιας 2015. «Θωρακικό άλγος. Σημεία και Συμπτώματα». Έκδοση: 1.1. Πάτρα 2015. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση:
<https://eclass.upatras.gr/courses/MED983/>

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά, Μη Εμπορική Χρήση Παρόμοια Διανομή 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Ως **Μη Εμπορική** ορίζεται η χρήση:

- που δεν περιλαμβάνει άμεσο ή έμμεσο οικονομικό όφελος από την χρήση του έργου, για το διανομέα του έργου και αδειοδόχο
- που δεν περιλαμβάνει οικονομική συναλλαγή ως προϋπόθεση για τη χρήση ή πρόσβαση στο έργο
- που δεν προσπορίζει στο διανομέα του έργου και αδειοδόχο έμμεσο οικονομικό όφελος (π.χ. διαφημίσεις) από την προβολή του έργου σε διαδικτυακό τόπο

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (1/2)

Το Έργο αυτό κάνει χρήση των ακόλουθων έργων:

Εικόνες/Σχήματα/Διαγράμματα/Φωτογραφίες

Δεν περιέχει.

Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (2/2)

Το Έργο αυτό κάνει χρήση των ακόλουθων έργων:

Πίνακες

Δεν περιέχει.

